

INLEIDING

I - FILOSOFIEGESCHIEDENIS EN IDEEËNGESCHIEDENIS 15

Wat is filosofie? — Speculatieve en analytische filosofie - Het belang van de geschiedenis van de filosofie ~ Filosofiegeschiedenis versus ideeëngeschiedenis

II - DE OPKOMST VAN DE MODERNE FILOSOFIE 21

Het néoplatonisme - Aristoteles in de middeleeuwse filosofie - Het begrip «substantie» - De aard van universalia - Het ontologisch argument - Vrije wil en de menselijke natuur - De verwerping van de scholastiek

DEEL I - RATIONALISME

III - DESCARTES 45

Op zoek naar een «methode van twijfel» - Cogito ergo .sum - Het «natuurlijk licht» der rede - Het gezichtspunt van «de eerste persoon» - De cartesiaanse godsbewijzen - Rationalisme en empirisme - De scheiding tussen lichaam en geest

IV - DE CARTESIAANSE REVOLUTIE 58

De invloed van Descartes op de wetenschap - De invloed van Descartes op de filosofie — De logica van Port-Royal - Blaise Pascal - Nicolas Malebranche - De Verlichting

V - SPINOZA 69

De geometrische methode — Substantie - Monisme - De geest en zijn plaats in de natuur - Personen en dingen - Kennis - Vrijheid - Emoties - Activiteit en passiviteit - De intellectuele liefde voor God - Slotsom

VI - LEIBNIZ 89

Substanties en zijnden - Monaden - Grondbeginselen - Het volledig begrip - God - Contingentie — Vrijheid en noodzakelijkheid - Activiteit en «vis viva» - Samenstellingen van monaden - De verschijningsvorm van monaden - Slotsom

DEEL II - EMPIRISME

VII - LOCKE EN BERKELEY 107

Hobbes en de taalfilosofie - De ideeënleer van Locke - Aangeboren ideeën - Soorten ideeën - Abstracte ideeën - Ideeën en woorden - De fysische wereld - Reële essentie en nominale essentie - Persoonlijke identiteit - Het concept «oorzaak» - De kritiek van Berkeley - Idealisme - God en de ziel - Slotsom

VIII - DE IDEE VAN EEN WETENSCHAP DER MORAAAL 134

Ethiek als filosofische discipline - Shaftesbury - Hutcheson en Butler

IX - HUME 151

Scepticisme en naturalisme — Betekenis en ideeën - Oorzakelijkheid en inductie - De externe wereld - Het «ik» - God en de vrije wil - Hume en «de eerste persoon»

DEEL III - KANT EN HET IDEALISME

X - KANT I - DE «KRITIEK VAN DE ZUIVERE REDE» 171

Synthetische a priori kennis - Kants «transcendentiaal idealisme» - Het «ik» en

«transcendentale deductie» - De grenzen van de «zuivere rede»

XI - KANT II - ETHICA EN ESTHETICA 184
De categorische imperatief - De objectiviteit van de categorische imperatief - Vrijheid en rede - De tegenstrijdigheid van vrijheid - De postulaten van de rede - Esthetica - Transcendentiaal idealisme en objectiviteit - Fichte, Schiller en Schelling

XII - HEGEL 205
Hegels dialectiek van de rede - Hegels «Phänomenologie des Geistes» - Zelfbewustzijn en «ware vrijheid» - Methoden en interpretaties van de «Phänomenologie des Geistes»

XIII - REACTIES OP HEGEL 223
Arthur Schopenhauer - Søren Kierkegaard - Friedrich Nietzsche

DEEL IV - DE POLITIEKE WENDING

XIV - POLITIEKE FILOSOFIE VAN HOBBS TOT HEGEL 241
Thomas Hobbes - John Locke - Locke's versie van het «sociaal contract» - Montesquieu & Rousseau - De politieke filosofie van Hegel

XV - MARX 259
De vroege Marx - De latere Marx

XVI - HET UTILITARISME EN WAT DAARNA KWAM 275
Jeremy Bentham - John Stuart Mill - Bradley en de Britse idealisten

DEEL V - RECENTE FILOSOFIE

XVII - FREGE 293
Een nieuwe logica - De betekenis van Frege's logica - De relatie tussen subject en predikaat

XVIII - FENOMENOLOGIE EN EXISTENTIALISME 308
Franz Brentano - Edmund Husserl - Wilhelm Dilthey — Martin Heidegger - Jean-Paul Sartre

XIX - WITTGENSTEIN 328
De opkomst van de «analytische» filosofie - De descriptietheorie - Logisch atomisme en de «Tractatus» - Wittgenstein en de taalanalyse - De late Wittgenstein - Het argument tegen privé-taal - De voorrang van «de derde persoon»

NAWERK BIJ DE NEDERLANDSE UITGAVE 343
Begrippenlijst - Bibliografische notitie - De grote filosofen in Nederlandse vertaling

NAMENREGISTER 350